

Izhaja ob 4 (utruja).

Stane mesečno 12-50 Din

za inozemstvo 25-—

— seobvezne

— Oglaš po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova

ul. št. 34. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1

Telef. št. 22.

Celje, Aleksandrova a.

Račun pri pošti, čekovi

zavodi šte. 11.842.

Ljubljana, 8. junija.

Ekspoze zunanjega ministra

MINISTER NINČIČ O ZUNANJEPOLITIČNIH PROBLEMIH NAŠE DRŽAVE.

Beograd, 8. junija. r. Seja narodne skupščine je začela danes ob 8.30. Ko so bile opravljene formalne običajnosti, je predsednik naznanil, da je finančni odbor izdelal poročilo o naknadnih in izrednih kreditih. Nato je govoril radikalni Simonović, ki je branil deklaracijo vlade, za njim pa zemljoradnik Voja Lazic, ki je očital vladi, da je v vsej državi uvedla strankarstvo. Glasoval bo proti vladi.

Ob 10.30 dobi besedo zunanji minister dr. Ninčič. Govoril je dve uri.

NINČIČEV EKSPOZE.

Uvodoma je dr. Ninčič naglašal, da podaja vladina deklaracija "točno sliko evropskega položaja". (Ugovori.) Dolgotrajno krvoprelitje je zapustilo in bo še dolgo let pustilo globoke brazde v evropski mednarodni situaciji. Zmagovalci in premaganci si težko opomagajo. Pri premagancih se stalno izpolnjava težnja, da se mirovne pogodbe ublažijo in da se jih na razne načine popolnoma rešijo. Ker bi ustvaritev te težnje razravnotežila situacijo, ki jo je ustvarila zmagazveznikov, je naravno, da ta težnja izkiva odpor in nasprotja. Odtlej situacija po sklenjenem miru ni popolnoma vedra. Prijateljstva zaveznikov se neprestano prebirajo in organizirajo se moči, da se konsolidira stanje, ki ga so stvorile mirovne pogodbe. Med važnimi čimtelji, ki blagotvorno delujejo v Evropi se

grupa Male antante

vedno bolj učvrščuje z značilnim nosilcem miru v srednji Evropi. Ugled Male antante postaja vedno večji. Njena uloga ni omejena samo na srednjo Evropo, temveč je značilna za celokupno politiko. Sedaj je baš kriza v reparacijskem vprašanju in Mala antanta je v tem pokazala, kako močne so zveze med nemi državami, ki jo tvorijo. In te zveze postajajo vedno močnejše in pristranejšje. O Mali antanti se danes že ne more govoriti, da se ne bi omenila tudi Poljska, čeprav ni direktno interesirana na trianonski pogodbi.

Lausannska konferenca

predstavlja važen mednarodni dogodek v Evropi od zadnjega mojega ekspozija. Mi smo bili nanjo pozvani in s tem je bil dokazan naš pomen. Naša delegacija je imela poseben vpliv v vprašanju granic med Turčijo in Grčijo. Prisotnost naše delegacije je bila velike važnosti. Turške meje v Evropi so bile v glavnem določene po našem predlogu in vsled našega odločnega odpora proti ustvarjanju avtonomne zapadne Tracije. Naše delo je bilo usmerjeno na to, da se očuva mir. Mi smo zelo zadovoljni, da je zaključeno miru v tem trenutku gotovo zagotovljeno. Vendar mi lausannsko mirovno pogodbo podpisemo le z rezervno da njene gospodarsko-financijske določbe ne veljajo za nas. Ta vprašanja so bila za nas urejena že pred izbruhom svetovne vojne.

Kar se tiče naših odnošajev napram balkanskim narodom, smo predvsem z Grčijo dosegli sporazum glede svobodne cone v Solunu. S Politisom se je ustril sporazum o zaščiti našega elementa v Grčiji. Mi ne dvomimo, da se bo ta sporazum tudi oživitvori in rodil povoljne rezultate (mediklil radikalcev: Samo na papirju!). Kar se tiče

Bolgarije,

je radi razbojniških tolpi, ki so se pojavile na bolgarskem teritoriju, delo naše vlade bilo solidno ter je dovedlo do miroljubnih odnošajev. Da ni bilo niškega sporazuma, bi bilo med nami in Bolgarijo prišlo do konflikta. Mi s simpatijo spremljamo delovanje bolgarske vlade in želimo, da bo stara Bolgarska zamenjana z novo Bolgarijo. (Pritrjevanje.) S svoje strani smo napram tej novi Bolgarski dokazali prijateljstvo in bomo podpirali njen napredek. Naši odnošaji z Madžarsko

ne morejo biti normalni vse dotle, dokler se ne izvede njena demilitarizacija. (Tako je.) Madžari v marsičem postopajo prav netaktno, zapirajo in ubijajo naše ljudi. (Klicil ogorčenja.) Tako postopanje je daleč od tega, da bi vedlo k poboljšanju naših sosedskih odnošajev (Približevanje: Madžarska postopa, kakor da bi bila zmagovalka! Korošec: Internirajte madžarskega poslanika! Radikalci kričijo: Okupirajte teritorij! Korošec: To je evropski škandal! Burni vzkliki proti Madžarski). Ninčič: Jaz sem iskren in

današnjih žalostnih časih razprtij od velikega pomena za naše notranje življenje, pa tudi za našo pozicijo v družbi evropskih držav.

želim povedati vse. (Približevanje: Tako je treba! Ploskanje v centru. Ko Ninčič nadaljuje govor o madžarski politiki pred potovanjem grofa Bethlena, vzbudijo radikalci ponovno burjo in zahtevajo aretacijo madžarskega poslanika ali pa okupacijo teritorija. V diplomatski loži je sedel madžarski poslanik, ki pri prvih burnih medkljkih zapusti parlament ter odide.) Ko se skupščina umiri nadaljuje Ninčič govor o naših odnosih z

Albanijo.

Konstatira, da so povoljni. Nevtralna cona je ukinjena. Skoro bo zaključena tudi trgovinska pogodba z Albanijo. Nato preide na

Italijo.

Odnosaji med nami in Italijo največ interesirajo našo javno mnenje. Kajti po značaju naših gospodarskih zvez ter po važnosti političnih in drugih problemov, o katerih se moramo sporazumevati zavzema kraljevina Italija med našimi sosedmi prvo mesto. Napadno je naši vladi predbeževati italofilstvo. V stvari mi, četudi gojimo simpatije z italijanskim narodom, motrimo odnošaje s kraljevino Italijo izključno z vidika naših državnih interesov. Ti interesi nas navedajo na dobre prijateljske odnošaje. A tudi vsi uvidevni italijanski politiki smatrajo, da je interes Italije enak našemu. Tekom zadnjih mesecev smo s kraljevino Italijo sklenili več konvencij, ki urejujejo važna vprašanja odnošajev neposrednega sosedstva. Te konvencije dokazujejo, koliko dobre volje je na eni in drugi strani, da se z dnevnega reda spravijo vsa sporna vprašanja in da se ustvari čim boljša osnova za povoljni razvoj naših odnošajev v bodočnosti. Danes je najvažnejše vprašanje o ureditvi mej med nami in Reko. O teh pogajanjih, ki so v teku, za enkrat ne morem podati podrobnega izvestja. Rečem pa, da bi rešitev teh vprašanj gotovo bila olajšana, ako se v delovanje poleg obojestranskih interesov ne bi upletalo tudi čustvovanje, ki ustvarja nepovoljno atmosfero za sporazumevanje. (Približevanje: «Kedaj bo evakuiran Baroš? Wilder: «Italijani zahtevajo za Baroš kompenzacijo». Dr. Korošec: «V Italiji ne mislijo na naša čustva». Wilder: «Italijani se sklicujejo le na lastne občutke.») V naših odnošajih z Italijo so važna tudi pogajanja o trgovinskih pogodbah. Dokončujejo se pregovori o splošni carinski tarifi. Na ta način bo sklenjena prva carinska tarifa po vojni. Nato govori Ninčič obširno

o Turčiji,

o katero smo v vseskozi dobrih odnošajih, in razpravlja nato podrobno o naših

odnošajih do Avstrije.

Ta del govora objavljamo na drugi strani lista.

Minister je nadalje govoril o naši zahvalnosti

napram Franciji.

ki je vedno stajala svoje sile nam na uslugo in nam pošiljala pomoč in tudi v zadnjem času dala veliko dokazov svojega prijateljstva. Omenil je, da je neki poslanec z nezaupanjem govoril o sedanjem zadržanju Francije in celo poset prijatelja našega naroda francoskega generala Le Ronda spravljal v zvezo z ustvarjanjem nove grupacije sil, katero ba je pripravila Francija za vojno. General Le Ronde ni prišel k nam v taki misli. Končno je minister govoril

o ciljih naše zunanje politike

in rekel, da se iz tega pregleda vidi ideja voditeljske naše zunanje politike, ki vodi k mednarodnemu miru in ustvarjanju one idealne situacije, v kateri bi vsi narodi mogli živeti v miru in se izboljšati delu, da zboljšajo svojo kulturo in povečajo gospodarsko blagostanje. Brani moramo stanje, ki je ustvarjeno z mirovnimi pogodbami, in odstranjanje vse zunanje težkoče, v notranjosti pa konsolidirati našo državo in se posvetiti nemotenemu razvoju naših narodnih sil. Po tej poti bomo šli tudi v bodočnosti. (Odobravanje.)

Seja je bila nato prekinjena in se nadaljuje popoldne.

Po nalogu Centralnega akcijskega odbora v Beogradu se vrši jutri, v nedeljo, 10. t. m. ob 10. uri dop.

na prostem pred Mestnim domom javen protestni shod državnih nameštencev, železničarjev in upokojencev.

Shodi se vrše ob istem času po vsej državi. Ljubljana in Slovenija mora pokazati enotnost in solidarnost. Zato z družinami vred vsi na shod.

Pokrajinski akcijski odbor.

Vlada brez zaupnice

PORAZEN KONEC DEKLARACIJSKE DEBATE.

Beograd, 8. junija. r. Popoldne ob 16.30 se je nadaljevala seja narodne skupščine, na kateri je prvi govoril klerikalec dr. Kulovec o zunanji politiki. Rekel je, da je Ninčičev ekspoz simpatičen, da pa Pašičevo stališče o državnem edinstvu ni točno. Pod »državnim edinstvom« se ima razumeti edinstveni teritorij in edinstvena vlada, lahko se pa tudi razumevajo avtonomije. Glede edinstva naroda se proti Pašičevemu mnenju in smatra, da so Srbi eden, Hrvati drugi in Slovenci tretji narod. Centralizem bo pobijal povsod, magari s silo. Izrazil je vladi nezaupnico.

Za njim je govoril radikal Nedeljko Simonović o prilikah v Macedoniji, katerega so radikalci burno prekinjali. — Dalje je govoril demokrat Ilija Šumenković, ki se je v daljšem govoru bavil z ekspozicijo dr. Ninčiča in ostro kritiziral deklaracijo vlade, ki vsebuje celo vrsto netočnosti, kakršnih ne bi smelo biti v takem aktu, ker nas pred inozemstvom kompromitirajo.

Za njim je govoril dr. Velizar Janković, ki je popravljal svoj predvčerajšnji govor in rekel, da ni za amputacijo, kakor tudi Pašič ni.

Minister dr. Marković je govoril v imenu odsotnega ministra za zunanje stvari ter poudarjal, da stremi vlada za integralno izvršitvijo rapalske pogodbe.

Dosedaj se je dr. Ninčiču posrečilo, da je bilo vse naše ozemlje evakuirano; tudi ostali še nerešeni del tega vprašanja bo rešen povoljno. Opreka, da se vladna deklaracija v sporu med Francijo in Anglijo naslanja na stališče Francije.

Nato je ponovno dobil besedo posl. Šumenković ter odgovarjal na repliki dr. Jankovića in dr. Markovića. Rekel je, da je ponosen na to, da sta radi njegovih besed govorila dva ministra.

Predsednik je moral sejo prekiniti in je odredil nadaljevanje ob 9. zvečer.

Beograd, 8. junija. p. Večerna seja se je pričela ob 9.30. Govorila sta še dem. posl. Vukosavljević in Agatonovića.

Vlada, boje se neugodnega utisa glasovanja ni predložila nobenega preboda na dnevni red ter je predsednik prosto naznanil, da je dnevni red izčrpan in da zaključuje sejo. Opozicija je hrupno ugovarjala in med splošnim smehom ter ironičnimi klic: Nimate korajže! Unikum! Vlada ne reflektira na zaupanje parlamenta! se je praznila dvorana. Radikalci so očitveno jako deprimirani zbirajo se okrog Pašiča in vprašujejo zakaj vlada ni upala zahtevati zaupnice. Nekateri pojasnjujejo, da tega ni storila, da obvaruje klerikalce in spahovce, da bi morali glasovati — proti.

Prihodnja seja bo ponedeljek. Dnevni red: naknadni krediti.

Odmevi nove nemške note

ODLOČNA ODKLONITEV V PARIZU IN BRUSLJU.

Pariz, 8. junija. s. «Agence Havas» javlja, da je nemška ponudba nezadovoljiva in nesprejemljiva.

London, 8. junija. s. Angleški uradni krogi menijo, da bo mogoča nemška nota tvoriti podlago za pogajanja in da jo bodo morali zavezniki proučiti. Dopusča tudi skupen odgovor zaveznikov.

Bruselj, 8. junija. s. V belgijskih uradnih krogih se izraža mnenje, da so nemški predlogi vsled tega, ker Nemčija ne omenja vprašanja pasivnega odpora, še bolj nesprejemljivi. Zahteva po štiriletnem moratoriju in predlog glede razsodišča in sklicanja konference sta se stavila le zato, da bi se zmanjšale zahteve Francije in Belgije.

Pariz, 8. junija. j. Med Parizom in Brusljem so se pričela šele danes pogajanja o nemški noti. O takojšnjih pogajanjih z Nemčijo ne more biti govora.

Berlin, 8. junija. s. Nemški zunanji minister dr. Rosenberg je dal čeraj povodom objave nemške spomenice zastopnikom inozemskih listov nastopna pojasnila:

«V svojem odgovoru smo se omejili na one točke, ki so bile v zavezniških notah skupne. Odgovori zaveznikov so skupno obsojali tri točke: Višino naše ponudbe, njeno sestavo in pomanjkljivost določbe gospodarskih jamstev. Glavna točka nemške ponudbe z dne 2. ma-

ja ni bila ponudba v številkah, temveč v tem, da se je Nemčija izjavila, da je pripravljena predložiti celokupni reparacijski problem nepristranski mednarodni komisiji, od katere bi sprejela korekturo lastne cenitve nemške zmožnosti. Stori-li smo to z ozirom na predlog ameriškega državnega tajnika Hughesa z dne 20. decembra 1922. Vsekakor pomenja veliko korajžo, na ta način izročiti našo usodo v roke komisiji, čije sestava nam še ni znana.

Dalje so zavezniki v naši noti od 1. maja grajali, da smo preveč poudarili zahtevo po mednarodnem posojilu in kapitalizaciji našega dolga. Vseled tega smo sedaj izrečno prosili, da smemo v času, ko ni mogoče dobiti velikih posojil, odplačevati svoje obveznosti v letnih obrokih.

Nato je zunanji minister govoril o pripravljenosti nemškega gospodarstva ter je nadaljeval:

«Na ta način zajamčenih 20 milijard zlatih mark predstavlja petkratni znesek, ki ga je svoj čas morala prevzeti Francija. Toda mi nudimo še večja jamstva in poleg carin na živila in druge stvari še nadaljnje zastavine. Nemške gospodarstvo se je s celim svojim kreditom postavilo za nas; z njimi dosežen sporazum bo dobil zakonsko obliko. Pred priprave se zato že vrše».

Uradniška pragmatika

Beograd, 8. junija. g. Danes popoldne je imela sekcija zakonodajnega odbora za uradniški zakon svojo sejo. Nadaljevala se je razprava o 5. poglavju. Do 8. zvečer je obravnavala §§ 47 do incl. 93. Novo stilizacijo je dobil čl. 51, ki se glasi v novi redakciji: Stevililo vseh službenih položajev določa finančni zakon, preko katerega številila ne more biti nihče imenovan. (Predlog posl. Reisererja). Čl. 52 se je istotako na predlog posl. Reisererja dodalo na koncu: «kateri to svoje pravo more prenesti na svoje podrejene organe». V členu 55 se vstavi namesto: »vpošteva se mu» stavek: «more se mu vpoštevati». K členu 62 se je na predlog posl. Reisererja sprejel nov odstavek: «Pri sprejemanju v začasno službo imajo prednost oni, ki so pustili službo zaradi odsluženja vojaškega roka, ako se tekom treh mesecev po odsluženju prijavijo v službo». V čl. 90 se je novopredlagana stilizacija zamenjala s staro. — Tekom debate se je sekcija vrnila k čl. 20, ki je bil sprejet v sledeči redakciji: «Komisijsko ocenjevanje je obvezno».

Proti oboroževanju Nemčije

Pariz, 8. junija. j. Poslaniška konferenca je včeraj soglasno sklenila poslati Nemčiji noto, kjer se poudarja, da je potrebno, da vojaške kontrolne komisije vzpostavijo svoje delovanje. Nota je bila danes izročena nemškemu pravniku v Parizu. Nota pa ne vsebuje nikakih groženj z novimi sankcijami v tej zadevi. Nemška vlada se enostavno poziva omogočiti nemoteno delovanje kontrolne komisije.

Inozemske borze

8. junija.
CURIH. Beograd 6.20, Berlin 0.0071, New York 555.25, London 25.67, Pariz 35.75, Milan 25.95, Praga 16.59, Budimpešta 0.09 tri četrtine, Bukarešta 2.80, Sofija 5.95, Varšava 0.0095, Dunaj 0.0078.
TRST. Beograd 22.90—23.20, Pariz 138—138.60, New York 21.30—21.40, Dunaj 0.0295—0.031, dolarji 21.25—21.35, dinarji 22.30—23.20, carinski franki (20) 81.75—82.25.
DUNAJ. Devize: Beograd 767—769, Berlin 0.88—0.94, Budimpešta 1145 do 1155, Bukarešta 359—361, London 327.700—328.300, Milan 3296—3304, New York 70.985—71.135, Pariz 4549—4561, Praga 2119—2125, Sofija 764—766, Varšava 1.04—1.10, Curih 12.757—12.805, valute: dolarji 70.650—70.950, dinarji 756—760.
PRAGA. Beograd 36.75, Dunaj 4.59, Berlij 3.90, Rim 159, New York 33.80.
BERLIN. Beograd 867.50, Dunaj 109.82, Milan 3665.50, Praga 2344, Pariz 5062, New York 78.503.
LONDON. Beograd 350—375, New York 461.75—471.75, Milan 98¼—98½, Praga 154¼—155¼, Dunaj 320.000 do 330.000.
NEW YORK. Beograd 106, Berlin 0.12, Rim 466.
NADALJNJI PADEC DINARJA V CURIHU.
Curih, 8. junija. j. Po oficijelnem zaključku današnje borze je padel dinar še bolj in je notiral ob 17. uri 5.95. Berlin je notiral ob isti uri 0.00725, Dunaj 0.00777, Milan 25.8.

Zunanji minister o preganjanju koroških Slovencev

Beograd, 8. junija. V svojem eksponatu na današnji seji Narodne skupščine je govoril zunanji minister dr. Ninčević tudi o naših odnosih z Avstrijo. Omenil je februarjski obisk kancelarja Sepla v Beogradu, navedel konvencije, ki so bile takrat sklenjene in izjavil, da se bodo na separatnih konferencah rešila razna še nerešena vprašanja, med drugim vprašanje obmejnega in tranzitnega prometa s Slovenijo ter vprašanje premoženja občine Radgona.

Nato je nadaljeval: Prijateljske odnose med nami in Avstrijo kalijo pred vsem razmere, v katerih žive naši rojaki pod Avstrijo. Dočim ima 400 tisoč Nemcev v Sloveniji 37 ljudskih šol in 3340 učencev, nima 70 tisoč Slovencev v Avstriji niti ene osnovne šole. Nemci v Sloveniji imajo 74 kulturnih in ekonomskih društev in 5 časopisov, Slovenci na Koroškem, ki jih je skoraj dvakrat toliko, imajo samo eno staro kulturno društvo, a še to mu Nemci ne pustijo neovirano delovati. Vsled velike centralizacije v avstrijski republiki, ki vodi državno upravo v razsulo, avstrijska vlada nima moči, da bi preskrbela

koroškim Slovencev šole. V pokrajinski vladi na Koroškem Slovenci niso zastopani, a niti vlada nima vpliva na šolstvo, ki ga avtonomno upravlja iz 11 članov sestoji deželni šolski svet, ki ni nikomur odgovoren.

Glavni vzrok za to nevzdržno razmere pa leži v intolranciji nemškega prebivalstva na Koroškem in njegovi organizaciji. Edini trije slovenski učitelji, ki niso bili prisiljeni zapustiti Koroške in so si upali ostati tam, ne morejo dobiti službe, ker jim oblasti odrekajo avstrijsko državljanstvo, češ da so bil med plebscitom v jugoslovenski službi. Zato da kot veleizdajniki ne morejo postati avstrijski uradniki. Merodajni avstrijski činitelji v Celovcu so izjavili tamkajšnjemu našemu zastopniku, da bi bili učitelji takoj ubiti, ako bi začeli poučevati.

Minister Ninčević je končal svoja izvajanja o Avstriji z izjavo, da bo moral tvoriti vprašanje koroških Slovencev predmet resnih razmotiranj med našo in avstrijsko vlado, ker je skrajni čas, da se naredi tem nevzdržnim razmeram konec.

Politične beležke

Občni zbor krajevnih organizacij JDS v Dolnji Lendavi se je vršil prošle soboto. Udeležba je bila zadovoljiva. Odbor je bil izvoljen z malimi izpremembami stari. Po volitvah se je vršila zanimiva debata o splošnem položaju, ter kako obrezuspešiti delovanje Radčevih agitatorjev v Prekmurju, ki vedno nadlegujejo ljudstvo s svojo več republiko.

O predvčeršnjem demokratskem shodu v Ptuj smo dobili še sledeče podrobne informacije: Shod je otvoril in vodil predsednik demokratske organizacije dr. Tone Gosak, ki je v uvodnih besedah povdarjal, da so zadnji dogodki pokazali resno nevarnost za jugoslovanski značaj države ob severu. Treba je zato v državnem interesu nemalo iredentistično gibanje že v kralji zastopati. Kot glavni referent je nastopil dr. Salamon, ki je med drugim iznesel tudi senzacionalno vest, da je par dni pred ptijskimi dogodki poslanec Schauer v Rogatcu sprejel kmetijske deputacije in jim obljubil nemške šole. Nemški voditelji sploh zbujaajo z obljubami lepih časov kot so bili pred vojno zopet renegate k življenju. Njegovo poročilo sta se spopadla dr. Senčar in dr. Fermevc. Dr. Kukovec, ki je prišel na shod iz Maribora, je poudarjal, da se je sedaj sprožilo nemško vprašanje in da mora biti demokratska stranka, ki ji je narod in država nad vse, na višini te naloge. Po besedno burno je bil pozdravljen magister Orožen, ki je bil obsojen na 15 dni zaporu, ker je bil navzoč pri protestnem pokretu in zato obtožen kot povzročitelj ptijskih dogodkov. Izjavil je, da so nacionalisti pripravljeni na vse žrtve. V imenu Ormožanov in Selščanov je opisal izvalno nastopanje renegatov g. Grivec. Zborovalci so obžalovali, da sta morala udeležbo na shodu odpovedati dr. Žerjav in dr. Kramer, in so sklenili prirediti čez teden dni v Ptuj nov shod, kjer se bo razpravljalo o nadaljnjem poteku zadeve. Dr. Kukovec je še povdarjal, da si je radikalna stranka s svojim nastopom pri ptijskih dogodkih zabila prvi žebelj v svojo rakev s popolnoma pogrešenim nastopanjem v reševanju nacionalnega vprašanja in z zapiranjem patriotske mladine.

Ex lex v korist nemškoklerikalni grupi. Štev. 17.145. Uredništvo "Jutra" v Ljubljani. Na osnovi 19 tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 drž. zak. št. 6 iz leta 1863 blagovolite z ozirom na beležko "Ex lex v korist nemškoklerikalni grupi", priobčeno v št. 129 Vašega lista, objaviti v prihodnji številki Vašega lista na istem mestu in s istimi črkami sledeči uradni popravek: Ni res, da naredba od 20. maja 1919 danes sploh ne eksistira, res pa je, da ta naredba danes eksistira. Ni res, da naredba z dne 20. maja 1919 ni bila nikdar predložena zakonodajnemu odboru in vsled tega ne eksistira več, res pa je, da je bila naredba predložena zakonodajnemu odboru in vsled tega eksistira. Ni res, da je ustavitev delovanja mariborske in ptijske Orjune povsem nezakonita, res pa je, da je ta ustavitev povsem zakonita. Ni res, da si je vlada kratkoročno izmisllila, da velja še naredba iz leta 1919, res pa je, da si vlada tega ni izmisllila. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za notranje zadeve, v Ljubljani, dne 4. junija 1923. Zastopa pokrajinskega namestnika veliki župan Lukan m. p.

Nove prognoze. Silna nervoznost, ki jo je izval Pašičev govor, se posebno izrazil v pisanju včerajšnjega blokaškega lista. Da bi kolikortoliko prikrili lastno omedlo, pišejo zagrebški listi o — vretju v demokratskem klubu. In srečna fraza o razrepu demokratov je zopet na tapetu federalističnih šmokov. V ostalem pa federalisti stavlajo nove prognoze. Tako poroča zagrebški "Jutarnji list", da se situacija mora razčistiti v par dneh, v vsakem slučaju pa se govori o volitvah, ki naj bi se izvršile v septembru. Ako radikalci ostanejo za sporazum s Hrvatmi, bi se morda volitve še odložile za kratek čas; ako pa Pašič prekine sporazum, tedaj radikalci ne mislijo več dolgo ostati na gladi temveč izzyati povsem nov

preokret. Šil bi v volitve že v avgustu, a to bi pomenilo početak vojne z Radčem.

Strasno! Srbski železničarji so imeli svoje glasilo "Srpski Železničar", ko se je pa ustanovila organizacija vseh jugoslovanskih železničarjev, se je ime spremenilo v "Jugoslovanski Železničar". "Balkan" je radi tega ves iz sebe in je priobčil že par člankov o tem "izdajstvu" železničarjev, v katerih jadikuje radi izgubljenih Srbov, ki se potapljaajo v "avstrijskem" jugoslovanstvu.

Dr. Korošec o Pašičevem govoru. Beograjskemu dopisniku blokaških listov je dr. Korošec podal nastopno izjavo: "Gotovo, ako se govor g. Pašiča čita za sebe, pomenja nov politični kurz. Pašič se faktično odreka vsakega sporazuma s Hrvatmi in zahteva centralizem. Ako pa se upošteva trditve njegovih najkrepkejših sotrudnikov takoj po njegovem govoru in ves čas razprav v kuloarjih parlamenta tedaj bi ta govor moral značiti izliv Pašičeve averzije proti jugoslovanskemu odboru in zlasti proti dr. Trumbiću in je neuspela obramba njegovega svoječasnega stališča napram ženevskemu paktu. Mislim, da je govor popolnoma zmešal situacijo in da je treba počakati, da se Pašič vrne na ono stališče, ki ga je zavzel po volitvah ali pa, da se odloči za sporazum z dose-danji predstavniki hrvatskega in slovenskega naroda."

Bodoča konferenca Male antante. "Češke Slovo", ki se nahaja v dobrih stikih z češkim ministrom za zunanje zadeve, javlja, da vesti nekaterih listov, ki poročajo, da se bo ob priliki poseta Masaryka v Parizu vršila tam konferenca Male antante, ne odgovarjajo resnici. Bodoča konferenca Male antante se bo vršila v Bukarešti in se bo na njej razpravljalo o politični situaciji in o odnosih do Zveze narodov.

Prosveča

Ljubljanska drama.

Sobota, 9.: Zaprti.
Nedelja, 10.: "Hamlet". Izv.
Ponedeljek, 11.: "Hamlet". E.

Ljubljanska opera.

Sobota, 9.: "Nikola Šubic Zrinjski". Začetek ob pol 8. zvečer. D.
Nedelja, 10.: "Evgenij Onjegin". Začetek ob pol 8. zvečer. Izv.

Mariborsko gledališče.

Sobota, 9.: "Cavalleria rusticana". Izv. Premiera.
Nedelja, 10.: "Hasanaginica". Izv. Kuponi.

Ove Mariški! S to igrico je gđ. Grošljeva podarila pravcati biser mladinskim odrom. Splošni želji, da naj se igra ponovi, se ugodi. Zadnji svečani dan "Rdečega Križa", v nedeljo dne 10. junija ob 8. uri popoldne se igra še enkrat predvaja. Čisti dobiček je namenjen "Rdečemu Križu". Tem potom opozarjamo zastopnike vlade in državnih oblasti, društva in razne korporacije na namen te predstave. Vstopnice naj starši pravočasno preskrbe, da se ne bodo otroci zaman veselili na nedeljo popoldne.

Spori

Razporeditev nedeljskih nogometnih tekem za sodniške izpite: ob 8.30: Slovan : Lask, ob 10. Slavia : Svoboda Ljubljana, ob 2. Ilirija jun. : Jadran jun. in ob 13.30 Hermes komb. : Primorje rez. Vse na igrišču Ilirije.

Pri jutrnji finalni tekmi za nogometno prvenstvo Slovenije nastopi Ilirija v svoji nekdanji dobri postavi. Igrala bosta zopet tudi Pelan v голу in Gabriel Zupančič v krilski vrsti. S tem so se izgledi Ilirije, ki so bili po zadnji tekmi s Primorjem precej slabši, zopet malo popravili, tako da more upati na zmago.

Sestanek žensko-sportnega odseka Ilirije v Ljubljani se vrši danes ob 8. zvečer v sobi Sportne zveze v Narodnem domu. Udeležba radi predstojećih važnih tekem obvezna. Tajnica.

Zvezna dirka v Celje se vrši jutri, v nedeljo ob vsakem vremenu. Prijavili so se vsi klubi, včlanjeni v kolesarskem "Podsagezu" ter motoklub "Slovenija".

Koturski klub "Sokol" in Koturska sekcija "Gardjanskega" iz Zagreba sta prijavila za ta dan klubove dirke na progi Zagreb-Celje (100 km). Udeležbo je prijavila tudi motokliska sekcija "Gardjanskega". Ljubljanski kolesarji-izletniki odhajajo ob 4. pod vodstvom g. Porente. Zbrališče pred glavno pošto. Ostali izletniki se odpravljajo z vlakom ob 5.28 zjutraj. Udeleženci, ki reflektirajo na polovično železniško vožnjo, naj se javijo g. podpredsedniku Mirku Nardinu ob 5. zjutraj na južnem kolodvoru, pred glavnim vhodom.

Tekmi s Čakovačkim Sportnim klubom odpovedani. Kakor nam sporoča odbor S. K. Primorje, je Čakovački Sportni klub sročil brzojavno odpovedal obe tekmi, ki bi se morali vršiti v Ljubljani danes proti Primorju in jutri proti Jadranu.

Klub kolesarjev in motokliskov Ilirija v Ljubljani. Danes zvečer ob 7. na vrtu restavracije Novi svet sestanek vseh dirkačev in vodstva dirke. Kolesarski klubi "Danica" na Ježici, kolesarska sekcija "Primorje" in klub "Zvezda" se naprošajo, da se sigurno udeležijo sestanaka dirkačev, ter naj zajedno izročijo oblike dirkačev v soboto zvečer ob 9. ure tov. Mirku Nardinu. Istotam prejmejo vsa nadaljna pojasnila zaradi starta. — Odbor.

Šah

Šahovski mojster Mises, ki se mudi te dni v Ljubljani, igra danes v soboto in jutri v nedeljo v eni igralnih sob kavarne "Emona" v prvem nadstropju od 3. — 7. popoldan (nadaljevanje ob 9. zvečer dalje) po eno resno šahovsko partijo. Ker se obeta zelo oster in zanimiv boj, se bo nudil šahistom, ki se tem potom vabijo k prireditvi, prvovrsten šahovski užitek. Vstopnine ni.

Sokolstvo

Sokol na Viču priredi v nedeljo 10. t. m. ob 4. pop. javno telovadbo z ljudsko veselicom na letnem telovadišču poleg nove šole na Glincah. Pri telovadbi nastopijo vsi oddelki ob sodelovanju godbe drav. div. oblasti. Vabimo vsa sokolska društva in Sokolstvu naklonjeno občinstvo k obilni udeležbi. Zdravo!

Odsek Domžalskega Sokola v Dobu priredi v nedeljo dne 10. junija popoldne ob 3. uri pri br. Iv. Kuharju v Dobu javno telovadbo in ljudsko veselico s sodelovanjem domžalskega in mengeškega Sokola.

Porota

Ljubljana, 8. junija.
Strah okolice.

Danes popoldne se je zagovarjal pred poroto 27letni Ivan Gornik iz Martinjaka, delavec brez stalnega bivališča, velik delomrznec in nasilnež. Bil je strah tamošnjih vaš in kmetje so se kar oddahnili, ko so zvedeli, da je prišel končno vendarle v roke pravice. Gornik kradel kakor sraka in se je do sosedov svojih namenov ne strašil nobenih sredstev. Sedel je že okoli 10krat v zaporu.

Dne 16. avgusta se je vračal posestnik Janez Jakopin iz sejma v Ložu, kjer je prodal par volov, proti domu v Ravnik. Imel je seboj 56.000 K. Ko je prišel na pol pota, je skočil pred njega Ivan Gornik in mu nastavljal samokres naravnost na vrat z besedami: "Denar ali življenje!" Prestrašeni Jakopin je odbil samokres s palico in prišel klicati na pomoč. Napadalec ga je nato udaril trikrat s samokresom po glavi, se sprazil potem po vseh štirih v bližnji gozd in zginil brez sledu. Dne 21. novembra se je pojavil v Steržajevi gostilni na Raketu, kjer se je ponudil Istranu Antonu Ivančiču, da ga spremlja za 80 K na Planino. Na potu pa ga je podrl na tla, ga oropal in zopet zbežal. Bil pa je že naslednjega dne aretiran v Koševci gostilni na Planini. Pri aretaciji je omerjal orožnike kakor pse, jim grozil, da požene orožniško postajo v zrak in vrgel vanje krožniško ocvrtih jajc. Razven imenovitih deliktov pa ima Gornik na vesti še več manjših stvari. Pri razpravi je možakar zanikal vse kar na debelo. Le on govori resnico, vse priče pa lažejo. Roparski napad na Jakopina da je izvršil A. Krašovec, ki mu je podoben in se nahaja v ljubljanskih zaporih. Ko pa so Krašovca privedli pred porotnike, se je izkazalo, da je bil lani celo leto kot vojak v Srbiji.

Razprava je bila v svrhu osebnega zaslišanja nekaterih obtožbenca predlaganih prič, ki naj bi potrdile, da je bil v kritičnih trenutkih Gornik, ko je bil izvršen roparski napad na Jakopina, pri njih, prelozena.

Mladi ropar.

Pred porotnike je stopil popoldne 21-letni delavec Janez Mrvar, pristojen v Žužemberk. Zagovarjati se je moral radi hudodelstva ropa. Obdolženec je kljub svoji mladosti v svoji domači občini na slabem glasu in je bil radi različnih tatvin že večkrat kaznovan. Sedaj ga toži državno pravdnštvo, da je sredi meseca februarja pri Gorl nad Idrijo napadel dečka Janeza Mikuža ter mu siloma odvzel 5.5 lir vredno listnico z vschno 2.2 lire, ter da je 1. aprila t. l. v Žirovnici nad Idrijo s kolom napadel Nežo Albreht in stopil pred njo z grožnjo: "Denar sem ali pa te ubijem!" Prestrašeno dekle mu je nato izročilo 102 liri. Obdolženec rop na škodo Nežke Albreht priznava, ropa na škodo Janeza Mikuža pa noče priznati. Ker je obdolženec zagovornik dr.

Stanko Lapajne stavlja sodnemu dvoru predlog, da se zaslišijo še druge priče in je sodišče njegovemu predlogu ugodilo, je bila tudi ta razprava prelozena.

Celje, 8. junija.

ROPARSKI UMOR. — SMRTNA OB-SODBA.

Danes dopoldne je sedel na zatozni klopi 28-letni Janez Sinkovič, samski trgovec z živino iz Imenega. Obdolženec in Janez Zagorjak sta se napotila letos dne 7. maja na sejem v Rogatec, kjer je kupil Zagorjak dve kravi. Ko se je podal z živino proti domu, se mu je pridružil obdolženec. Okoli 20. ure je došel v gozd Poličnik v občini Podčetrtek. Tu je oddal dolesek na Zagorjaka 2 strela iz samokresa na glavo in vrat. Zagorjak je še pred svojo smrtjo, ki je nastopila dne 29. maja izpovedal, da se je po prvem strelu zgrudil nezavešen na tla. Zmanjkali sta obe kravi in 600 Din. Storilec je mogel biti samo obtožene. Sinkovič dejanje priznava in pravi, da so ga privedle do tega dejanja slabe gmotne razmere. Po kratkem zaslišanju priš so porotniki vprašanje glede hudodelstva zavratnega roparskega umora soglasno potrdili, nakar je bil Sinkovič obsojen v smrt na vešalih.

ZAGONETEN UMOR OROŽNIKA PRI SOSTANJU.

Na železniški progi med Pesjem in Sostanjem so pomoči na 4. februarja neznan storilec umoril šostjanskega orožnika Huberta Lužnika. Grozni čin je razburil ves šostjanski okraj, smrt priljubljenega orožnika pa vzbudila splošno pomilovanje. Včeraj se je začela pod predsedstvom sodnega svetnika Levčnika pred celjsko poroto obravnava o tem slučaju, ki se je zvečer prekinila do danes popoldne, ker je bilo treba zaslišati tehničnega izvedenca. Državno pravdnštvo obtožuje zaradi tega zločina 22-letnega Franca Tanšeta, 22-letnega Ivana Božiča, 20-letnega Franca Podlesnika, rudarje iz Drušmija ter 25-letnega Franca Schwarzja, čevljarskega pomočnika v Sostanju. Zadnji je obtožen še zaradi šestih tatvin in dveh goljufij, ki jih je izvršil v Sostanju in okolici v minuli zimi.

Orožnik Hubert Lužnik je obiskal v nedeljo dne 4. februarja dopoldne nekega svojega rojaka v Skalah, prišel popoldne v Pesje, se pomudil v dveh krčmah ter najbrž zamudil vlak, ki pelje ob četrt na 18. proti Sostanju. V Pleteranikovi krčmi je prisedel k njemu obdolženec Schwarz ter mu delal družbo. Po izpovedbi natakarije je naročil za orožnika tudi vino in gulaš, češ da je orožnik prejšnje leto pri neki eskorti v Celje z njim lepo ravnal. Med 6. in 7. uro ko je bila že popolna tema, se je Lužnik podal po železniškem tiru proti domu v Sostanj. Po dveh verodostojnih pričah, ki sta Lužnika srečali, je dokazano, da so šli v razdalji kakih sto korakov za njim trije moški. Ko sta bila mimo, sta silila, kako so neznanca začeli teči za orožnikom. Proti polnoči je našla večja družba v bližini železniškega mostu preko potoka Velunja na progi onesvečenega Lužnika. Imel je težke poškodbe na glavi, zaradi katerih je umrl drugi dan v celjski bolnici, ne da bi bil prišel kaj k zavesti.

Ko so orožniki teden dni pozneje na podlagi navedb onih dveh prič, ki sta videli iti za orožnikom tri moške, aretirali Tanšeta, Božiča in Podlesnika, so vsi odločno tajili. Pozneje pa je izdal Božič, da mu je ob vstopu v Pleteranikovo gostilno izjavil Frano Schwarz, da mora še isti večer tistega nabiti, ki ga je lani s "tresko" (baionetom) gonil, kar je slišal tudi soobdolženec Frano Podlesnik. Ta je nadalje priznal, da je v gostilni prisedel Schwarz enkrat k vsem trem rekoč: "Tega hudiča moram nočoj nakuriti, ker me je enkrat gonil." Pri tem je pokazal na orožnika v sosedni sobi. Soobdolženec Frano Tanše je med vso preiskavo previdno molčal in šele dne 26. maja je priznal, da so usodnega večera vsi trije Schwarzja našli pri Pleteraniku. Ko je vstopil orožnik, mu je baje rekel Schwarz: "Temu žandarju bom plačal pol litra vina pa en gulaš. Potem bomo pa šli skupaj v Sostanj in ga bom jaz med potjo nabunkal."

Glavni obtoženelec Schwarz vse to trdovratno zanika, zlasti pa taji, da bi se bil s svojim sojetnikom Stefanom Gruberjem, ki je sedaj obsojen zaradi hudodelstva tatvine, v ječi razgovarjal o umoru orožnika Lužnika. Kot priča zaslišani Gruber izpove, da mu je Schwarz povedal, da je v preiskovalnem zaporu zaradi nekega orožnika, ki ga je nekdanj aretiral v Sostanju in gnal v Celje, da sta po poti enkrat skupaj pila, k čemer je pridelal: "Potem sem ga pa..." Na Gruberjevo vprašanje ali ga je res, je odgovoril: "Jaz že vem kaj sem naredil. Čeravno me imajo celo leto v preiskovalnem zaporu, me bodo že enkrat izpuštili. Ena presica je le manj na svetu." Pri konfrontaciji Schwarz zanika, da bi bila z Gruberjem v zaporu sploh kaj govorila. Zaplete pa se v protislovja.

Gruber je izdal tudi Tanšeta, ki mu je pri neki priliki v preiskovalnem zaporu dejal: "Ta prokleti Schwarz je vse zakrivil, pa se ne uda." Pred poroto Tanše te besede pri zaslišanju Gruberja prizna.

Na podlagi obširne preiskave in zanesljivih indicij obtožuje državno pravdnštvo Schwarzja, da je najel Tanšeta, Božiča in Podlesnika, da so zavrato pobili orožnika Lužnika. Porotnikom je stavljenih 29 vprašanj.

Razprava se zvečer še nadaljuje.

Objave

J. A. D. Triglav, Zagreb uprizori dne 17. junija t. l. ob 4. popoldne v Žalimberku v Sokolski dvorani Ks. Meškovo dramo "Matji". Po predstavi nastopi društveni pevski zbor s koncertom jugoslov. narodnih pesmi. Vse prijatelje društva opozarjamo na prireditve, ter prosimo za čim večjo udeležbo! — Odbor.

Društveni dan "Rdečega Križa". Jutri ob desetih dopoldne se bo vršilo v dvorani Mostnega doma povodom društvenega dne "Rdečega Križa" predavanje o postanku in zgodovini "Rdečega Križa". Predaval bo gospod dr. Matija Ambrožič. Upati je, da se bo ljubljansko prebivalstvo udeležilo tega zanimivega predavanja v obilnem številu.

Podružnica Jugoslovanske Matice v Vel. Laščah priredi v nedeljo dne 10. junija ob pol 15. uri v dvorani "Zadr. doma" koncert. Na sporedu so skladbe Foersterja, Adamiča, Schwaba, Ipavca Gerbiča, Kimovca i. dr. Ker so Vel. Lašče važna izletna točka in je zveza v Ljubljano zelo ugodna, je pričakovati velike udeležbe.

Sentjakovski večer v Ljubljani bo danes v soboto ob 8. uri zvečer v dvorani Kazine nudil udeležencem obilno umetniškega užitka. Videli bomo, da je sentjakovski orkester od zadnjih nastopov v zimski sezoni znatno napredoval in se spopolnil s prvovrstnimi godbeniki. Istotako opozarjamo na moški pevski zbor, Premelčev oktet in komične nastope članov šentjakovskega gledališkega odra. Vstopnina le 5 Din. Z jedjo in piščo bodo postregle šentjakovske gospe in gospodične.

Tovariši "Triglavci"! Po sklepa odbora se se vrši v soboto dne 9. junija ob 16. uri v zbornici na univerzi III. redni občni zbor. Dnevni red: 1.) čitanje zapisnika; 2.) poročilo predsednika; 3.) poročilo odbornikov; 4.) poročilo načelnikov odsekov; 5.) poročilo revizorjev; 6.) poročilo društvenega razsodišča; 7.) sprememba pravi; 8.) razdelitev društvenih trakov; 9.) volitve; 10.) slučajnosti. Udeležba je strogo obvezna.

Izleti mariborske Glasbene Matice. Pevski zbor "Glasbene Matice" v Mariboru je sklenil, da priredi še tekom junija in julija 1923 društvene izlete po vsej Stajarski. Prihodnjo nedeljo dne 17. junija bo obiskala Savinjsko dolino in sicer po svoji industriji daleč znano mesto Sostanj. Obiskati misli tudi razne, narodno malo ali celo nič še probujene kraje v našem Pohorju, dalje Radgono in Ljutomer.

Olepeševalno in tujsko prometno društvo v Celju priredi v soboto in nedeljo dne 9. in 10. junija cvetlična dneva za kritje nabavnih stroškov godbene paviljona in za izboljšanje potov v mestnem vrtu.

Jugoslovanska zveza za tujski promet v Sloveniji (Tourist Office) v Ljubljani se je iz dosedanjih prostorov na Dunajski cesti št. 18 preselila v nove prostore na Aleksandrovi cesti št. 8 v poslopje Prve hrvatske štedionice ter araduje ondi od 8. do 12. dopoldne ter od 3. do 5. ure popoldne.

Obrotni sestanek. Občeslovensko obrtno društvo v Celju sklicuje sestanek obrtnikov iz Celja in bližnje okolice za soboto dne 9. junija zvečer ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Sestanek se udeležita dva zastopnika odbora "Industrijsko-obrtno vzorčne izlozbe v Mariboru". K sestanku so vabljeni vsi industrijski in trgovci.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani praznuje letos v mesecu avgustu svojo 25-letnico. Dolžnost naša je, da se zavedamo svoje stroke ter smo ponosni na njo zato se zberemo dne 10. junija v društvenem lokalu, da se pogovorimo kako naj svoj društveni jubilej dostojneje praznujemo. Zato naj nihče ne manjka. Pričetek sestanka točno ob 9. uri dopoldne. — Odbor.

Medvede-Preska. Tukajšnje gasil. društvo proslavi v nedeljo dne 10. junija popoldne svojo desetletnico z veliko gasilsko vajo in ljudsko veselicom poleg Gasil. doma v Preski. Vabimo na obilno udeležbo! Najlepše razvedrilo za izletnike.

Koncert v Trzinu. V soboto dne 9. junija priredi Pevska šola slov. bralne gasila društva v Trzinu pod vodstvom neumornega pevovodje g. ravnatelja Albina Lajovca svoj redni koncert v Sokolskem domu a sporedom najlepših in najljubšejsih Adamičevih pesmi. Opozarjamo ljubitelje pesmi na to prireditev, ker jim bo gotovo nudila užitka; saj je ta zbor nastopil ob priliki prireditve Zveze pevskih zborov v Ljubljani in tel burno pohvalo.

Veselica prostov. gas. društva v Zg. Kašlju se vrši v nedeljo dne 10. junija ob 8. uri popoldne pri "Gradu" p. d. n. pri Bežaku v Zg. Kašlju. Kdor se hoče dobro zabavati, dobro jesti in piti, naj zamudi veselice. Iz Ljubljane odhaja vlak ob 2. uri popoldne, prihaja pa ob 6. in pol, oziroma ob 8. in pol. Ugodna prilika za izlet v prosto naravo.

Siv površnik. Opozarja se dotičnik, ki je v terek zvečer vzel v kavarni "Zvezda" v Ljubljani siv površnik, da ga takoj vrne tja, sicer se ga brezpo-gojno izroči policiji.

Prodaja stavbenega materiala. Ker je celjski občinski svet v zadnji seji sklenil, da začasno opusti gradnjo stanovanjske hiše, je pripravljeno gradivo, opeka in apno na prodaj. Kdor želi material kupiti, naj se oglasi pri uradnem predstojniku celjskega mestnega magistrata.

Domače vesti

NA SUHEM IN NA ZELENEM LESU.

Listam po nevinah. V nemških z nisko in v švicarskih z visoko valutno, v francoskih in še drugih — pritožbe nad davki in pritožbe nad davčno moralo, nad prikrivanjem, nad izmišljanjem.

Klepar g. Rudolf Hasman nam piše: Pred 10 leti sem si ustanovil lastno podjetje kot kleparski mojster. Prva leta sem samo životalil, ob izbruhu vojne se je vse ustavilo, pozneje je delo zopet začelo, zato je pa »pleh« postal nečuvno drag. Do danes nisem imel pomočnika. Plačeval sem 28 kron davka. Sedaj mi je davčna uprava predpisala davka 9568 K, brez obrtnega davka, davka na poslovni promet itd. Celo g. finančni minister je priznal na mojo pritožbo, da pomeni ta davčni predpis popolno konfiskacijo mojega imetja, — in jaz sem vrhu vsega pred tremi leti svojo obrt odglasil, ker nisem več sposoben za delo. Sedaj sem nad petdeset let star, trpim na nevraščeni in revmi, imam dvoje neprekrbljenih dece itd. itd.

Nesrečnež živi v Hofovicah. Njegov dopis čitam v praški »Narodni politiki«. Glej no, si mislim, torej so tudi še drugod takšni nesrečneži, ne samo pri nas...

V »Beogradskem dnevniku« pa čitam: Poznamo težkega davkoplačevalca. Bogat je mož. Ima mnogo hiš, počišča, velike komplekse na Kosovu, delnice, lificacije, skoraj cele ulice v Berlinu, in razno zlato drobnjavo. Ni čuda, da se je beograjski davčni oblasti oni dan zmešalo v glavi, ko je prišlo na vrsto odrejanje davka odličnemu državljanu g. Nikoli P. Pašiću. Samo da se mu je mimogrede in iz pozabljenosti pripetila majhna, njemu samemu gotovo neprijetna nezgoda. Imenovan g. Nikola P. Pašić namreč ni plačal davka za leto 1919, 1920, in 1921. Mož, ki načeluje vladi naše države, dolguje upravi triletni davčni zastanek. Če je tudi morda volja naroda, da mož vlada, gotovo pa on ne dolguje po volji naroda, marveč samo po milosti božji.

Hasmanov je menda povsodi dovolj, doma in na tujem. Pašić je gotovo samo eden. Le njegovih prorokov je več.

M. A. C.

* Nizozemski novinarji v Jugoslaviji. Nizozemska novinarja Kristijan van Baalen in Edvard van Bieme, oba iz Amsterdama, potujeta v naučne in informativne svrhe po Jugoslaviji. Zadnje dni sta se mudila v Sarajevu.

* Učiteljski kongres v Ljubljani. Kakor že znano, se vrši letos v dnevi 5., 6. in 7. avgusta v Ljubljani kongres Uduženja jugoslovanskih učiteljev. Učiteljsko iz Ljubljane in okolice je imelo dosedaj tri sestanke, na katerih se je osnovali pripravljali odbor ter se konstituirali odseki in določile glavne smernice kongresa. Pripravljali odbor sestoji iz glavnega kongresnega odbora, kongresne pisarne in odsekov. Odseki so: stanovnijski, gospodarski, prehranjevalni, prireditveni, izletniški in časnikarski. Eventualni posebni nasveti in želje naj se sporoče poverjenosti.

* Novi profesorji beograjske univerze. Izredni profesor filozofske fakultete v Skopju dr. Stevan Kulibek je imenovan za rednega profesorja beograjske filozofske fakultete, profesor javne medicine v Beogradu dr. Milan Milovanović pa za izrednega profesorja beograjske medicinske fakultete.

* Hermann Wendt član »Matice Srpske«. Znanstveni odbor leta 1926. ustanovljene »Matice Srpske« je izvolil nemškega publicista Hermann Wendta, avtorja več monografij o jugoslovanskem narodu, za svojega člana.

* Iz invalidskega zavoda v Zemunu. V invalidskem zavodu v Zemunu so se zadnje dni vršili izpiti invalidov iz raznih rokodelstev. K izpitu se je prijavilo lepo število invalidov, ki so vsi napravili izpit s prav dobrim uspehom.

* Konzularna akademija na Dunaju. Nekdanja orientalna akademija na Dunaju se je po prevratu reorganizirala v mednarodno konzularno akademijo, pristopno tudi tujim državljanom. V obeh letnikih — za konzularno službo in za mednarodno trgovino — je vpisanih letos 16 tujih državljanov, med njimi 3 Jugoslovani.

* Dragoceni dar iz Kitajske. Bivši dušatelj zagrebške univerze g. Šovari, v dobi svetovne vojne jugoslovanski dobrovoljec v Rusiji, je ostal tudi po vojni na daljnem vzhodu, se pozneje preselil v Kitajsko in živi sedaj v Sanguju. Ko je čital v listih, da za zagrebški akademiki z lastnimi rokami gradijo »Dijaški dom«, jim je poslal lep in dragocen dar za njihov dom: obilno pošiljko kitajskih lišnih predmetov kakor vaze, šatule je lita, preproge, razno kratko posodo itd. Pošiljka je bila velike vrednosti, ne samo materijalne, ampak tudi umetniške. Kakor poročajo »Novosti«, je pošiljka v Zagrebu sedaj izginila.

* Vrsta lepih dni. Včeraj je bil dan sv. Medarda, s katerim svetnikom je po mnenju ljudstva ozko spojena usoda vremena. Ako na sv. Medarda sije solnce, pomeni to, da imamo pričakovati dolgo vrsto lepih dni, če pa dežuje, je deževno vreme dolgotrajno,

kar je zlasti za košnjo in žetev pogubno. Včerajšnji dan je bil lep in solnčen. Upati je torej, da nam sv. Medard nakloni dolgo vrsto solnčnih dni.

* Usposobljenostni izpiti na tolminskem učiteljskem. Iz Tolmina poročajo, da je pri usposobljenostnih izpiti na slovenskem učiteljskem padlo polovico kandidatov. Če gre ta polom na račun slabih učnih uspehov ali na rovaš narodnostnega preganjanja, ni znano.

* Smrtna kosa. V Črnomlju je predvčerajšnjim umrl upokojeni leskovski dekan Franc Schweiger v starosti 78 let. Pokojnik je bil vsledobno delni poslanec in je v kranjskem deželnem zboru zastopal belokranjske občine.

* O boju za meščansko šolo se je iz Jesenic poročalo, da stavi Kranjska hranilnica naravnost strašne zahteve, pod katerimi bi bila pripravljena dati poslopje bivše nemške ljudske šole na Savi v najem za meščansko šolo na Jesenicah. Tozadevno nam ravateljstvo Kranjske hranilnice poroča: Občina Jesenice je vzela že meseca marca 1919. poslopje nemške ljudske šole s telovadnico, vrtom in dvoriščem, z vso bogato šolsko opremo in z obilnimi lepimi učili v svojo rabo. V poslopju je ustanovila pred tremi leti meščansko šolo. Od leta 1919. se vrše med jeseniško občino in Kranjsko hranilnico pogajanja, da se pripomore občini do dostojnih šolskih prostorov proti primerni odškodnini. Vsa pretekla 4 leta ni zahtevala Kranjska hranilnica od občine več, nego da vzdržuje poslopje v onem dobrem stanju, v katerem ga je prevzela in da plačuje letno 3000 kron kot nekako priznalno odškodnino za obrabo poslopja, opreme in učil. Šele 2. maja letos je hranilnica dobila plačilo za vsa ostala 4 leta, ker je stavila to odplačilo kot predpogoj za nadaljevanje pogajanj radi končnega zaključka pogodbe. Poslopje in zemljiške parcele, ki so predmet te nameravane pogodbe, so bila lansko leto po posebni komisiji strokovnjakov cenjena na več milijonov kron. Za rabo teh predmetov in tudi še opreme ter učil, ki v cenitvi niso vpoštevani, zahteva hranilnica sedaj odškodnino, ki ne odgovarja niti 1 % haska dotičnega kapitala.

* Sestanek industrijalcev in obrtnikov v Ptuj. V sredo se je vršil v Ptuj informativen sestanek industrijalcev in obrtnikov, ki ga je sklical razstaveni odbor »Industrijsko-obrtno vzorčne izlozbe v Mariboru«. Sestanka sta se udeležila predsednik ravatelj Alojz Kržišnik in podpredsednik mariborskega obrtnega društva g. Miha Vahtar. Ob lepi udeležbi je predsednik ravatelj Kržišnik izrazil veselje nad velikim zanimanjem za razstavo v Ptuj ter poudarjal potrebo in važnost industrijsko-obrtnih razstav za naše gospodarstvo. Podpredsednik obrtnega društva g. Vahtar je v daljšem govoru naglašal pomen razstav, ki so važne za podjetja zlasti danes, ker potrebujejo reklame, ki se vrši najlaže z udeležbo na razstavi. Končno se je osnoval za Ptuj poseben razstaveni odbor, ki bo popolnoma samostojno organiziral udeležbo na mariborski razstavi. V odboru so sledeči gg.: predsednik g. Nikola, podpredsednik g. Cizelj, odborniki Maček, Zajšek, Milošič, Sagadin, Zelenko, Hernja. V odbor bodo še kooptirani delegati obrtnih združenj.

* Otvoritev jame na Babjem Zobu. Poročajo nam: Visoko nad Bohinjsko Belo, odnosno nad gorsko vasico Kupljenik, leži skrita skoraj pod vrhom Babjega Zoba silno zanimiva podzemeljska jama, ki sicer ni tako velika in dolga kakor Postojnska, a hrani v sebi krasne podzemeljske čudeže stalagmitov in stalaktitov, ki ne zaostajajo za kapniki Postojnske jame. Društvo za tujski promet na Bledu je med vojno zanemarljivo dohodek k jami temeljito popravilo in tudi pota v jamo izgladilo. Udeležniki izleta in otvoritve se zberejo na Bledu v nedeljo dne 10. t. m. pred Repetovo trgovino na Mlinem ob devetih zjutraj, odkoder je odhod z godbo na čelu proti Bohinjski Beli. Odhod iz Bohinjske Bele ob 10.15 uri, prihod k jami nekaj po 12. uri, kjer se vrši slavnostna otvoritev jame in pozdravni nagovori, nato pa ogled jame. Povratek je na Bohinjsko Belo, kjer se vrši neprisliljena planinska zabava. Izletniki naj se preskrbijo z acitlenkami ali električnimi luči ter eventualno s svečami, baklje so zabranjene. Tudi je priporočiti, da se preskrbijo z jestvinami in pijačo. Omenjamo, da vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.47 zjutraj, čaka v Lescah avtomobil, kateri odhaja do Bohinjske Bele, do koder se gostje lahko peljejo tudi z izvoščki. Ker je jama pod Babjim Zobom edina večja jama na Gorenjskem, ki je sedaj urejena in ker je dostop k njej zanimiv in romantičen, priporočamo našemu občinstvu izredno priljubljenost, ogledati si podzemeljske čudeže Babjega Zoba.

* Dijaška naselbina na Romanji planini. Ferjalni savez v Sarajevu je osnoval ferjalno kolonijo na Romanji planini, v kateri bodo nastanjeni siromašni in telesno slabi akademiki in srednjošolci. Kolonijo bo ob lastnih sredstvih vzdrževal Ferjalni savez, ki prosi v tej smeri za podporo in za pripojiljanje knjig in časopisov v dobi od 1. julija do konca avgusta.

* Avtomatična tehnikna na glavnem kolodvoru. Prejeli smo: V vestibulu glavnega kolodvora v Ljubljani stoj

avtomatična tehnikna z napisom: »Vrzi 3 deset para, pa zveš svojo težo. V četrti zvečer sem vrgel pred odhodom gorenjskega vlaka v priložniške željeznice dvakrat zaporedoma po tri desetice, a kazalec se ni premaknil niti za las. Če je avtomat pokvarjen, naj se odstrani, ali pa vsaj primerno označi njegova neuporabnost, da občinstvo ne bo brez potrebe metalo denarja v njegovo žrelo.

* Toča na Goriškem. Prošli ponedeljek popoldne so se nad Brdi, kjer se nahajajo glasoviti goriški vinogradi, zbrali temnosivi oblaki, iz katerih se je vsula gosta toča, ki je uničila že v Kali ves letošnji pridelek. Trte je oklestila tako temeljito, da ni uničen samo letošnji bogati zarod, ampak tudi oni prihodnjega leta. Jemčen in oves si bosta težko več opomogla, uspel bo le krompir in kolikor toliko pšenica. Toča je padla v en kilometer širokem pasu od Cerova do Kromberga.

* Nizka globa za črno smrt. Zagrebška policija je te dni obravnavala delikaten slučaj o smrti nekega ščurka. Dejanski stan je sledeči: V odlični restavraciji je žejen gost v dušku izpil čašo piva. Pri zadnjih sragah pa ga je čudno požgečalo v grlu. Gost pomisli, da je to kak ostanek zamaška in izpljune; tedaj pa na svojo grozo opazi, da ima ta čep tudi noge, oči, glavo... Bil je ščurček, ki je gostu izvil vso zavistno pijačo. Gost je zadevo prijavil policiji in dva živa svedoka sta potrdila, da je gost po pivu izpljunil pravega ščurka, svedoča mrtvega. Za ščurkovo smrt je gostilničar plačal le 100 dinarjev globe, pripomogel pa k ilustraciji o snagi v »velikomestni« restavraciji.

* Z izvoščkom po mestu... Pred par meseci se je v Mariboru Rudolf Škrobec, ki je bil nastavljen pri Splošni stavbeni družbi za izplačevanje med prav nobel vozil po mestu z izvoščkom in popival po gostilnah in kavarnah. Imel je celo tako dobro srce, da je še za druge plačeval. Potem pa ga je vzela noč in — Avstrija. Končno se je znašel v Dalmaciji, kjer so ga pograbil in izročili mariborskemu sodišču, ker se je po Mariboru prevažal in popival za denarje Splošne stavbene družbe, kateri je po neveril osem tisoč kron, mesto da bi z njimi izplačal delavce. Tudi 6500 kron, s katerimi bi moral kupiti službeno kolo za stavbeno družbo, je raje vtaknil v žep za lastno uporabo. Sedaj so mu prisodili tri mesece težke ječe.

* Očeta ustrelil. V selu Lazina pri Draganiću je prišlo te dni do ostrega prepira med posestnikom Mijo Gaspičem in njegovim sinom Franom, ker mu oče še ni hotel izročiti posestva. V prepiru je sin ustrelil svojega očeta. Morilec se je sam javil sodišču.

* Najden utopljenec. V četrti zvečer je pri Stupniku blizu Zagreba Sava naplavila mrtvo truplo mladega moškega utopljenca. Zdi se, da je utopljenec menda Rudolf Brajer iz Ljubljane, vendar identiteta še ni uradno dognana.

* Finančni tajnik kot slepar. K zagrebški trdnji Mandukić je prišel pomožni finančni tajnik Stevo Večerinac v davčnih zadevah. Cenil je trgovcu njegove gumijaste predmete na 2 milijona Din ter izjavil, da mora plačati na leto 20.000 Din davka. Trgovec se je izgovarjal, da ima blago v komisijski prodaji, da je last tovarne in da ne more plačati tega davka, ker niti sam toliko ne zasluži. Večerinac mu je nato dejal, da mu on lahko davek zniža, ako da njemu kaj pod roko. Trdnja je služaj naznanila policiji, kjer se je izkazalo, da Večerinac ni imel nobene pravice preceenjati blago. Tudi se je Večerinac izdal za doktorja, četudi ni imel za to nobene pravice. Večerinac so izročili radi sleparije državnemu pravdnistvu.

* Ali ste se že prepričali o kakovosti »Itofant« hranilne moke za dojenčke in otroke. Glavna zaloga: drogerija »Adrija«, Ljubljana, Selenburgova ulica.

III. LJUBLJANSKI VZORČNI VELIKI SEJEM.

(1. — 10. septembra 1923.)

S hitrimi koraki se bliža čas III. Ljubljanskega velikega sejma. Število prijav dnevnih raste in je še malo razstavnega prostora v paviljonih na razpolago. Zato vabimo vse one, ki nameravajo razstaviti, pa se ne niso prijavili, naj to čimprej store. Prijavni rok se koncem tega meseca brezpozgodno zaključni in se bo razstaveni prostor, kar bi ga še preostalo, dal na razpolago inozemski industriji, ki se je letos prijavila v še večjem številu kot lani.

Po soglasni sodbi domačih in tujih posestnikov je lanska velesejmska prireditelj v vsakem pogledu dobro uspešna. Letos se obeta še večji obisk nego lani, posebno iz južnih krajev naše države, kjer se pripravljajo že posebni vlaki obiskovalcev. Tudi iz inozemstva sta napovedana dva posebna vlaka.

Skrbeti moramo za to, da pokažemo svetu na kako visoki stopnji že stoji jugoslovanska industrija, obrt in trgovina. Ponovno vabimo vse pridobitelne kroge, da nas v tem stremljenju v svojo lastno korist podpro ter se pravočasno prijavijo kot razstavljalci.

Vse informacije daje drage volje brezplačno pismeno in ustmeno urad Ljubljanskega velikega sejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta (telefon int. 140).

Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani. Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič.

Gospodarstvo

III. POROČILO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zatec (Češkoslovaška), 2. junija. Razpoloženje in cene zelo čvrste; cene rastejo. Stanje hmeljske rastline je še nadalje prav ugodno. Po zadostni padavini in po hladnih nočeh je postalo prav toplo. Mnogo nasadov je prav čvrstih, enako razvitih in je trta v njih dorasla že 2 — 3 m visoko. Tudi v pozno obreznih vrstah se sedaj rastlina hitro dviga od zemlje, vendar pa je mnogo slabša od prvih.

Zal se je okuženje po aphid-muhi posebno v nizkih legah zadnje 3 — 4 dni zelo razširilo. Na nekaterih rastlinah se nahaja po 150 in več muh. V višjih legah je okuženje manjše, vendar pa splošno. Nagla pomnožitev mrčesa je povzročila hitra sprememba temperature; noči so hladne in meglene, kar pospešuje razmnožitev. Povodom lanskega obiranja smo že trčili da bo to leto »ušivo«, kar se je, žal, uresničilo. Opasnost za prihodnjo letino je vedno večja in je malo upanja, da bi se tako silno okuženje po aphid-muhi omejilo radi naravnih dogodkov.

Mnogo hmeljarjev kupuje velike množine tobačnega ekstrakta in se pripravljajo na škropljenje. Kr se dotok aphid-muh še ni končal, se bo s škropljenjem še nekaj dni počakalo. Mnogo je pa tudi hmeljarjev, ki nočejo škropliti, ker so stroški preveliki in bi se pri obilnejši letini in lanskim nizkim cenah škropljenje ne izplačalo.

Okuženje hmeljnikov po aphid-muhi vzmernja v največji meri producenta in trgovca ter se nestrno pričakuje potek vremena v prihodnjih dneh.

Rastlina raste sicer krepko naprej, vendar se bodo posledice okuženja v ne škropljenih nasadih pojavile v kratkem in škodljivci lahko umrl okužene nasade. — Zveza hmeljarskih društev.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (8. t. m.) Pšenica: baška, 77-78 kg, 2 — 3 odst., 1 vagon 425; baška, 76-77 kg, 3 odst., 2 vagona 425; banatska, Zenta, 76-77 kg, 2 — 3 odst., 2 vagona 420. Ječmen: baški, 64 — 65 kg, ponudba 285; baški, 67 kg, 1 vagon 300. Oves: baški, ponudba 290; baški, iz Beograda, 1 vagon 295; banatski, 1 vagon 283.75. Turšica: baška, 29 vagonov 253.75 — 257.50; baška, bela, 1 vagon 282.50; baška, okrogla, 9 vagonov 248.5 — 240; baška, zdrava, 2 vagona 257.50; baška, okrogla, 2 odst. defektna, povpraševanje 257.50; baška, bela, 2 odst. defektna, povpraševanje 255. Moka: baška »00«, ponudba 645; »0«, 1 vagon 640; »2«, ponudba 587.50; »5«, ponudba 550; »6«, 2 vagona 480; »7«, 1 vagon 420. Otrobi: baški (v jutitnih vrečah) ponudba 135; isti (v papirnatih) ponudba 130. Tendence: prijaznejša.

Zagrebski žitni trg (8. t. m.) Postavno vojvodinska posta: pšenica (76-77 kg) 400 — 420, turščica žolta 260 — 270, bela 280 — 285, defektna 280 — 295, rž (71-72 kg) 350 — 365, ječmen za pivovarne 325 — 340, za krmo 290 — 300, oves 285 — 295, fižol pisani 500 — 600, beli 450 — 550, moka »0« 650 — 675, »2« 625 — 650, »4« 600 — 625, za krmo 200 — 210, ržena 475 — 500, otrobi drobni 150 — 160, debeli 200 — 220. Tendence: mirna, nekaj čvršča.

Mariborski trg (1. t. m.) Cene v Din: Goveje meso I. 26 — 27.50, II. 24 — 25, III. 22 — 23, teletina I. 24 — 25, II. 24, svinjsko meso 35 — 40, salo 43, slanina 38.75, prekajena slanina 42, mast 42 — 45, prekajeno meso 47 — 58, kokoš (komad) 50 — 60, piščanec 40 — 45, mleko (liter) 3 — 4, smetana (liter) 15 — 16, surovo maslo (kg) 53 — 56, jajca (komad) 1.25 — 1.50, kava (kg) I. 80, II. 45, sladkor v prahu 29, v kristalu 26, v kockah 28, moka »0« 8, »1« 7.50, »4« 7, »6« 6.25, prosena kaša 7.50, ješprenj 6 — 7, koruzna moka 4.50, koruzni zdrob 5 — 7, pšenični zdrob 8.50, ajdova moka »1« 9, »2« 8, sladko seno (q) 150 — 200, ovsena slama 125 — 130, trda drva za kurjavo (kubični meter) 170, mehka 110, salata zgodnja (kg) 1, glavna 2 — 3, šopek špargelov 10, kg graha v stročju 15.

Budimpeštanski živinski trg (7. t. m.) Goveda: Tendence: slaba. Dogon 718. Voli I. 920 — 1050, II. 700 — 850, III. 400 — 650, krave I. 720 — 790, II. 580 — 650, III. 350 — 400, teleta 500 — 780.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 8. junija 1923			Ljubljana 306 m nad morjem		
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10
Ljubljana	7.	771.2	6.7	sever	več obl.
Ljubljana	14.	769.1	15.2	več jasno	—
Ljubljana	21.	769.4	13.4	brezvetra	jasno
Zagreb	7.	770.1	11.0	jug. zap.	—
Beograd	7.	—	—	—	—
Budapest	7.	770.5	10.0	sev. zapad	del. obl.
Praga	7.	769.5	8.0	zapad	oblačno
Varsova	7.	771.4	5.0	brezvetra	jasno

V Ljubljani barometer višji, temper. nizka. Solnce vzhaja ob 4.07, zahaja ob 19.51

«SATAN»

Najnovejša iznajdba za klepanje in brušenje kos. Aparat jako praktičen. Uporaba popolnoma enostavna. Zahtevajte prospekt!

Glavno zastopstvo: IWN ŠKUMIK, Kranj, Gorenjsko.

Cena 60 Din

Mali oglasi

stanejo z državnim davkom na laserate vred do 20 besedi Din 5⁰⁰—, vsake nadaljnje besede 80 per
vaš. — Plače se vedno naprej (lahko tudi v znakih). Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje
priloga znanka za odgovor ter manipulacijske pristojbine (1 Din).

Službe

Kontoristka 2397
se sprejme. Pogoji: znanje
stenografije, slovenske, srbo-
hrvatske in nemške kore-
spondence, cirilice, stroje-
pisja. Ponudbe z dokazili
usposobljenosti na upravo
„Jutra“ pod „A. A. B.“

Bančni uradnik 2162
na samostojnem mestu, ver-
ziran v vseh panogah poslo-
vanja, želi zaradi lokalnih
razmer izpremeniti svoje služ-
beno mesto. Reflektira pred-
vsem na industrijska pod-
jetja. Cenjene ponudbe na
upravo „Jutra“ pod št. 1896.

Mesto blagajničarke
v kavi trgovini, restavraciji
ali kaj sličnega išče gospo-
dična, ki je večja tudi ste-
nografije in strojepisja. Po-
nudbe pod „Začetnica 2370“.

Blagajničarka, 2381
izkušena, zmožna tudi pisar-
niških del, večja slovenskega,
srbskega (cirilice), nemškega
in deloma italijanskega jezika,
išče službo v trgovini ali pod-
jetju izven Ljubljane. Cen-
jene ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Isurjena“.

Poslovodja,
starejša moč, z večletno
praksno, zmožna slovenskega,
srbohrvatskega in nemškega
jezika, papirne, knjigarske
in galanterijske stroje, želi
svoje sedanje mesto preme-
niti s 1. julijem t. l. Prevzema
tudi mesto knjigovodje ali
potnika. Cenj. vprašanja je
poslati pod „Poslovodja
1000“ na upravo „Jutra“.

4 krojaški
pomočniki, 238
samo sprejme moči za malo
in veliko delo, se takoj
sprejmejo pri trdki Brun-
skole, Semič.

Knjigovodja, 2398
prvovrstna moč, dober bilanč-
nik, se sprejme s 1. julijem.
Ponudbe z dokazi usposoblje-
nosti na upravo „Jutra“ pod
„A. A. B.“

Kot obratovodja
želim stopiti v stalno mesto
kakšnega večjega industrijskega
podjetja. Pripravljen sem
vzeti tudi karcijo. Ponudbe je
poslati na upravo „Jutra“
pod „Obratovodja-Kavcija“.

Pisarniško moč,
samostojno, praktično, išče
tovarstvo v okolici Ljubljane.
Ozira se le na poštene in
marljive osebe. Natančnejše
ponudbe z navedbo dosega-
njega službovanja in zahtev-
kov pod „Zanesljiv 2345“ na
upravo „Jutra“.

Perfektna strojepliska
z večletno pisarniško praksno,
popolnoma zmožna knjigo-
vodstva in korespondence,
išče službo za popoldanske
ure. — Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Popoldanska
služba“.

Pošten deček
z dežele, z dobrimi izpričevani
ljudske soje, želi vstopiti v
trgovino z mešanim blagom
kot učencec. Vstop do 15. ju-
nija. Ponudbe na upravo „Ju-
tra“ pod „Učenec“.

Starejša kuharica
se sprejme takoj na deželo,
blizu Rimske toplice, proti
mesečni plači K 1400— k
trem osebam. — Naslov pri
upravi „Jutra“.

Trgovski sodnik,
rojaščine prost, prvovrstna
moč, želi službo v mešani
trgovini, najraje v večjem
trgu na deželi. Cenjene po-
nudbe pod „Agilen“ na uprav-
ništvo „Jutra“.

Trezn strojnik,
izkušen ključavničar, izprašen
pri parnih kotlih in strojih,
išče službo. — Ponudbe pod
sifro „Strojnik“ na upravo
„Jutra“.

Kot kočijaš 2313
ali pa pri kakem prevoznem
podjetju, oženjen, brez otrok,
srednje starosti, želim mesta.
Naslov pove upravi „Jutra“.

Gospodična
z dveletno praksno, zmožna
strojepisja ter vseh pisar-
niških del, želi primerne
mesta. Ponudbe na upravo
„Jutra“ pod „Vestna 2399“.

40 do 50 delavcev
za pleskanje železnih mostov
sprejme tvrdka JOSIP JUG,
Ljubljana, Rimska cesta 16.
2301

Klavin
Klavinje
in pianine kupujem. Ponudbe
z označbo, cene, dol-
gosti in notranje konstrukcije
klavinje, t. j. da li ima klavin
znotraj okoli železno ali le-
seno ramo, treba poslati na
S. F. COF, Zagreb, Mirzo-
vičeva ulica št. 12, III. nad-
stropje. 2386

Bukovih suhih drv,
10 do 20 vagonov, kupim; tu-
di posamezne vagona. Ponud-
be je poslati z navedbo cene
in možnosti franko nakladna
postaja na upravo „Jutra“
pod „Drva“.

Prodaja
Kratek klavir
za učenje se poceni proda.
Vpraša se v restavraciji
„Slon“.

Pletilni stroj 2376
Štev. 8. se proda. Naslov v
upravi „Jutra“.

Lep čebelnjak
s štiridesetimi modernimi pa-
nji, dunajskega sistema, velik,
s čebelnjaki in medom, se
proda. Naslov v upravi „Ju-
tra“.

Ugodna prilika!
Motorno kolo (Motosacoch),
lahko, 1 1/2 HP, na boljšem
stanju, nova pneumatika, pro-
dam radi odgovorjanja za zelo
nizko ceno. Na ogled: Ke-
blušek, Hrenova ul. 17.

Krasna tridelna omara
z rezanimi vrati, zložljiva,
visoka 260 cm, široka 180 cm,
se proda. Ogleda se pri mi-
zarskem mojstru Lotrič in
sin v Tesarski ulici št. 3.

Pisalni stroj „Imperial“,
čisto nov, jedva vpisan, s
kovčgom, izvrsten angleški
sistem, se zaradi nadstevil-
nosti nekoliko pod ceno odda.
Naslov v upravi „Jutra“.

Garnitura za sabljanje
naprdaj. Ogleda se: Dalma-
tinova ulica št. 5, pritličje,
levo.

Damsko kolo
se poceni proda: Hrenova
ulica 19/I. 2396

117 Dvokolesa,
mali motorji, otroški vozički,
šivalni stroji in pnevmatika
najceneje. „TRIBUNA“ Ljub-
ljana, Karlovska cesta 4.

Proda se 2371
popolnoma nov pianino in
malo rabljeno moško kolo.
Naslov pove upravo „Jutra“.

Par pletilnih strojev,
v prav dobrem stanju, št. 5
in 6, se radi pomanjkanja
prostorov proda. Cenjeno po-
nudbe na upravo „Jutra“
pod „Ugodna prilika“.

Kolesa,
najboljša, pnevmatika in vse
dele koles nudi po original-
nih cenah zastopstvo tvrdke
J. Gorec, AM. B. Pievel, trgo-
vina z mešanim blagom in
mizarstvo v Preski pri Med-
vodah.

Radi opustitve 2303
trgovine prodajamo po znatno
znižanih cenah vse vrste po-
bištvo. Trgovina s pohištvo in
tapetniska delavnica Brata
Sever, Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta št. 13 (Kolizej).

Vinske etikete,
etikete za konjak, rum itd.
ima vedno v zlogi litografija
Cemažar in drug, Ljubljana,
Vojška ulica 16a 2145

Stanovanje
se sprejme gospod. Posebni
vhod, električna rasvetljava.
Poizve se na Vodovodni cesti
297, Ljubljana VII. 2399

Nemeblirano, lepo, svetlo
soba
v sredini mesta takoj ali
pozneje se išče. Plača po-
stranska stvar. Naslov naj se
posli v upravi „Jutra“.

Na dobro hrano,
domačo, se sprejmeta dva
gospoda ali gospodična. Na-
slov v upravi „Jutra“.

Na hrano in stanovanje
(kot sostanovalec) se sprejme
gospod. Naslov pove uprava
„Jutra“.

Popoln
Odda se gostilna
v prijaznem mestu na Do-
lenjskem v najem ali na
račun, pod ugodnimi pogoji.
Prednost imajo stranke brez
otrok. Ponudbe naj se pošljejo
na upravnništvo „Jutra“ pod
„GOSTILNA 2397“.

Mlad, podjeten brivec,
že več let samostojen, išče v
nakup ali v najem brivnico
v večjem kraju Slovenije.
Gre tudi v družbo ali za
poslovodjo. Ponudbe na po-
družnico „Jutra“, Maribor
pod „Napredek“.

Dopisovanje
Mladenč, 2384
29 let star, delavec s stalno
službo na deželi, želi resnega
znanja v svrhu ženitve s
pridno in pošteno gospodično.
Le resne ponudbe na po-
družnico „Jutra“ v Maribor
pod „Resna ponudba“.

Dopisovanje.
Kvalificirani predelavec,
star 40 let, z dobro stalno
službo, zaradi vojne ločen,
ker je žena v izjemstvu
poročena, se želi z ravnotako
sodnijsko ločeno ženo ali
vdovo z 1 ali 2 otrokoma in
majhnim stanovanjem seznati.
Dopise prosim na upr.
„Jutra“ pod „LOČEN“. Taj-
nost za jamčena.

Zenitna ponudba, 2384
Za mojo 20 letno hčerko, zelo
dobro vzgojeno, lepo znan-
josti, plemenitega značaja
in s premoženjem, iščem aka-
demično izobrazbenega go-
spoda. Prednost bi imel prav-
nik ali inženir, ki se razume
in ima veselje do lesne in-
dustrije. Dupise naj se pošlje,
če mogoče s sliko, pod „Ka-
valir“ na upravnništvo „Jutra“.

Zenitna ponudba.
Mlad, podjeten in izobražen
obrtnik, čedne zunanosti,
želi znanja z enako gospo-
— vdove niso izključene —
s premoženjem v svrhu hitre
ženitve. Cenjene ponudbe s
sliko, ki se vrne, je poslati
na podružnico „Jutra“ Mar-
ibor pod „TREZNOST“.

Razno
Opeko, 2006
cement, galico, seno, slamo,
lesno volno, drva, premog,
oves, koruzo, žirob, krompir,
Oset Andrej, Maribor, Alek-
sandrova 57. Telefon 88.

NAZNANILO.
Slavnemu občinstvu vljudno
naznanjam, da sem otvoril
zavod za snajenje oken
in stanovanj ter spreje-
mam vsa v to stroko spada-
joča dela, kakor: snajenje
oken, voščenje in likanje
parketov, oljevanje podov
v kavarnah, restavracijah in
uradih po konkurenčnih ce-
nah. Sprejemajo se mesečni
abonenti. Priporočam se
FRANC NOVAK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 15. 2400

Pozor!
Potujem v Gradec in na Du-
naj ter preskrbim vsakovrstne
komisije, posebno tehnične
stroke. Naslov naznaniti upr.
„Jutra“.

Večerni kom. bančni
tečaj, 2388
Vsem udeležencem tečaja, ki
so se prijavili in zlasti onim,
ki so ukovino naprej porav-
nali, se naznanja, da se vrše
predavanja vsak ponedeljek
četrtak in petek v Glasbeni
matici od 7/7. do 9/9. ure
zvečer. Vhod iz Gosposke
ulice.

Male oglase „Jutra“
se smatra za najpriprav-
nejše posredovalno sredstvo,
ki odgovarja vsem potrebam
danasnjega časa in je o-
nejše kot vsak drug inserat.
Posebno ugodno je, da si
sam že vnaprej lahko izra-
čunam, kaj Te bo stal Mali
oglas, ter ga tudi lahko
plačati v znakih. III

Kupijo se

smrekovi brzojavni drogovi, mera
12/16 — 18/24, delgi od 9 do 12 m,
vseh vrst okrogel les, popolnoma
zdrav in brez napake ter hrastovi
in bukovni pragi, običajne mere.
Ponudbe na upravo „Jutra“ pod
štev. 1013. 1013

Prvovrstni 1007
trapistovski sir
sirovo in čajno maslo
razpošilja po zmernih cenah
mlekarna Karel Lasniky,
Dežanovao (Slavonija).

PRISTNI
tirolski ločni
za sportne obleke, solidno in trpežno blago
pri trdki 59/V1
N. & E. Skaberné, Ljubljana, Mesni trg 10.

V Bohinji!

V najlepši legi Bohinjskega je-
zera se nahaja Hotel Sveti
Duh. 30 sob z novo vpeljano elek-
trično lučjo. Čolni in kopališče
na razpolago. — Izborna ku-
hinja. — Postrežba točna in solidna.
Cene zmerne. 1000
Za mnogobrojen obisk se priporoča
FELIKS SELJAK, hotelir.

Kirurgija in ortopedija!

Izdelovanje umetnih nog, rok, raznih apar-
atov za krive kosti, ortopedičnih stez-
nikov pri skriviljenju hrbtenice, raznih
vložkov za ploske noge (Plattfuß) in
otlščancev, bandože proti kilam, gum-
jevih in usnjenih trebušnih in želodčnih
pasov, različnih podvez in obrazil.

Pri posebnih službah merjenja naj bo
zdravnik specialist navzoč. Prevzemanje
vseh vrst kovin in ostrin v brušenje,
bakrenje in niklanje z električnim po-
gom, lastni izdelki tovarne in trgovine

G. Besednik i drug.
Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
naj inserira v „Jutra“

Bohova strešna opeka

kot najboljša in najcenejša priznana v
Jugoslaviji. 920
Zastopstvo
Friedman & Šterk, Zagreb
Meduličeva 17.
Telefon 20-35.

Sprejme se izvežbana kontoristinja

z vsa pisarniška dela
Ponudbe pod sifro „KONTORISTINJA“
Aloma Company, anončna družba v Lju-
ljani, Kongresni trg 3. 938

Priporočilo. Aloma in Makso Kodelj priporočata izdelnikom v prenovljeno restavracijo in kavarno

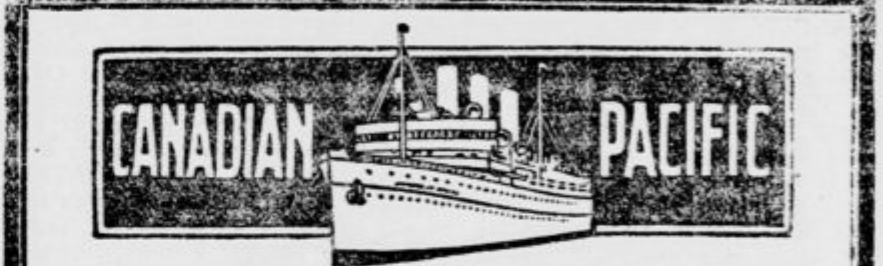
v krasnem dravnem domu (Čitalnica). — Postrežba točna, kuhinja izborna,
vica pristna in najboljše vrste. — V prostorih so razstavljene planinske slike in zni-
mivosti. — Ob nedeljah postreži. 1028 S spoštovanjem obitelji Koželj.

Dve hiši z restavracijo ob kolodvoru

z najlepšo budočnostjo, v kraju premogokopa, se zaradi bolezni
s koncesijo in gostilniškim inventarjem vred prodasta. Cena
3,000.000 K. — Naslov se izve pri ALOMA COMPANY, anončni
družbi v Ljubljani, Kongresni trg 3. 1014

Kože divjih živali

v mali in veliki množini kupuje skozi celo leto v trgovini usnja
D Zdravič, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9.

Največje transportno podjetje sveta EVROPA CANADA AMERIKA

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko
HAMBURGA, Antverpena in Cherbourga z razkošnimi „EMPRESS“
parniki na dvojne vijake. Odhod vsako nedeljo. Daljnje informacije
glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisa uselje-
vanja v Kanado in Zedinjene države daje AGENCIJA

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Petrinjska ulica 40.
JOSIP ZIDAR, Ljubljana, Wilsonova (Dunajska) cesta 31.

Združene opekarne, d. d., Ljubljana nudijo po poljubnih množinah

zarebane strešnike

model „A“ in model „D“ (utorni crep), najpreprostejše,
najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti, dalje
zidno opeko.

Na željo pošljemo popis in ponudbe. — Spretni zastopniki se sprejmejo.

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija

Havre-New York

Najkrajša linija, samo
6 dni čez morje.
Glavno zastopstvo:
Slavenska banka, d. d. v Zagrebu.
Vozne listke in tozadevne pojavnice daje
zastopnik Jvan Kraker
Ljubljana, Kolodvorska ulica 41.

**Preden oddaste sami oglas v časopise,
pomnite,**

da stane vsak oglas pri nas prav toliko kakor pri časo-
pisnih upravah, poleg tega pa si
prihranite mnogo denarja, dela in skrbi,

ker vodimo mi namesto Vas brez-
plačno dotično dopisovanje ter oskrbujemo vse kontrole

Na željo postrežemo interesentom
rade volje s podrobnimi proračuni
za vse časopise Jugoslavije kakor
tudi vseh tujih držav

Aloma Company
anončna in reklamna družba z o. z.

Centrala Ljubljana
Telefon 174 — Kongresni trg 3

Beograd podružnica
Sremska ul. 9 — Telefon 30-06